

آزاد سازی و دسترسی به اسناد

غلامرضا عزیزی

تعیین سطح دسترسی و آزادسازی اسناد در اغلب آرشیوهای جهان از جمله روش‌های متداول در راستای اجرای قانون آزادی اطلاعات به شمار می‌رود. بسیاری از آرشیوها، پس از سپری شدن محدودیت زمانی و یا دیگر محدودیت‌هایی که طبق موازین و مقررات بر اسناد اعمال می‌شود،^۱ دست به آزادسازی و رفع محدودیت از مجموعه‌های اسنادی می‌زنند. این امر را در برخی کشورها طی تشریفات به اطلاع همگان رسانیده و تسهیلات دسترسی به اسناد را برای محققان فراهم می‌سازند تا آن‌ها بتوانند به راحتی از این مجموعه‌ها استفاده کنند. حتی در برخی از کشورها، تأخیر در آزادسازی اسنادی که دوره محدودیت آن‌ها سپری شده است، پیگرد قانونی دارد و کاربران می‌توانند در اینگونه مواقع با رجوع به مراجع قانونی، علیه آرشیو شکایت کنند. اعمال و اجرای قانون آزادی اطلاعات نیز بر تسهیل دسترسی بر اسناد تأثیرات مثبتی داشته است.

۱- برای آگاهی از برخی این محدودیت‌ها بنگرید به:

- نکته بسیار مهمی که باید به آن اشاره شود آن است که تدوین سیاست دسترسی به اسناد- و تعیین محدودیت‌ها در آرشیوهای ملی به قصد محروم کردن مراجعه‌کنندگان از دسترسی به اطلاعات نیست بلکه ایمن‌سازی کشور و حقوق مردم اولین اهداف این سیاست‌هاست. این محدودیت‌ها را قوانین کشوری تعیین می‌کنند و امیال شخصی در آن نقشی ندارند. در همه آرشیوها نیز این محدودیت‌ها به چشم می‌خورد. برای نمونه یادآوری این نکته مهم است که بر اساس پیشنهادهای شورای جهانی آرشیو، ذیل اصول دسترسی به آرشیو به این نکته اشاره شده که: هدف اصلی آرشیو، استفاده از آن است «اما در عین حال محدودیت‌های مطرح شده
- عزیزی، غلامرضا، (۱۳۸۶)، دسترسی به منابع موجود در آرشیوها و کتابخانه‌ها، گنجینه اسناد، پیاپی ۶۷.
- عزیزی، غلامرضا، (۱۳۹۰)، ملاحظاتی در دسترسی به اسناد (با نگاهی به اسناد دفاع مقدس)، اسناد افتخار: مجموعه مقالات پنجمین همایش پژوهش در اسناد دفاع مقدس، تهران: ۱۳۹۰.

در قانون و مراجع دیگر، اخلاقیات و الزامات اهداکننده را هم اعمال می‌کنند» (شورای جهانی آرشیو، ۱۳۹۴، ص ۷).

همان سند، ضمن بیان اصول دسترسی به آرشیو، محدودیت‌هایی را که آرشیوها اعمال می‌کنند و چگونه ارائه درخواست برای این اسناد و رفع محدودیت‌ها را مطابق با قانون بیان کرده و برای نمونه بر این نکته تاکید دارد که: «وقتی که محدودیت‌ها اجتناب‌ناپذیرند، باید گستره و مدت زمان آنها آشکار و محدود باشد. ... آرشیوداران مسئول جلوگیری از دسترسی غیرقانونی و به‌طور هم‌زمان، مسئول ارائه بیشترین امکان استفاده از آرشیوها با نظارت بر محدودیت‌ها و حذف محدودیت‌های غیرضروری هستند. آرشیوداران در تدوین و اجرای خط‌مشی‌های دسترسی، از اصول دسترسی به آرشیو تبعیت می‌کنند» (شورای جهانی آرشیو، ۱۳۹۴، ص ۷).

دسترسی به اسناد آرشیوملی ایران

شاید نخستین گام در اعمال و رفع محدودیت دسترسی به اسناد در آرشیوملی ایران را بتوان در بند ج ماده پنجم قانون تاسیس سازمان اسناد ملی ایران (۱۳۴۹) مشاهده کرد. در این ماده، یکی از وظایف شورای اسناد ملی «تصویب آئین‌نامه‌های مربوط به تنظیم و نگهداری اسناد ملی و گذاشتن آنها در دسترس عامه و همچنین مقررات مربوط به اسناد محرمانه و نحوه مراجعه به آنها» است (معاونت اسناد ملی، ۱۳۹۳، ص ۱۲).

تبصره ماده ششم همان قانون نیز وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و همچنین شورای سازمان اسناد ملی را مکلف کرده تا «اسناد و پرونده‌هایی را که طبق این ماده در اختیار سازمان اسناد ملی قرار گرفته است و افشای مطالب آنها به حقوق اشخاص و یا مصالح دولت لطمه می‌زند، برای مدت مقرر محرمانه محسوب دارند و سازمان مکلف است که این اسناد و پرونده‌ها را برحسب مورد تا انقضای مدت مقرر و یا اعلام ثانوی وزارتخانه و یا موسسه مربوط و با تصمیم مجدد شورا، در دسترس مراجعان به استثنای مراجع صالحه قانونی قرار ندهد» (معاونت اسناد ملی، ۱۳۹۳، ص ۱۳).

گام بعدی در قانونمند سازی دسترسی به اطلاعات، تصویب آئیننامه نحوه دسترسی به اسناد آرشیوی سازمان اسناد ملی ایران در تیر ماه ۱۳۶۲ بود. طبق این قانون اسناد دست کم پس از یک دوره زمانی چهل ساله آزاد می‌شد.

در سال ۱۳۸۱ که بنا به مصوبه شماره ۱۹۰۱/۱۰۳۳۸۲ مورخ ۱۳۸۱/۶/۹ شورای عالی اداری، سازمان اسناد ملی ایران با کتابخانه ملی ادغام شدند بار دیگر به مبحث ارائه اطلاعات اشاره شد. بند ۸ این مصوبه تاکید داشت که: «سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی

ایران موظف است، به نحوی برنامه‌ریزی نماید که در تطبیق با استانداردهای مقرر و طبقه‌بندی مناسب، ضمن به هنگام نگهداشتن کلیه اطلاعات اسناد ملی کشور، در صورت درخواست اطلاعات اسناد توسط دستگاه‌های ذیربط و افراد حقیقی و حقوقی، طبق دستورالعملی که به تصویب شورای اسناد ملی می‌رسد، ظرف مهلت مناسب و منطقی در اختیار متقاضیان به‌ویژه دستگاه‌های صاحب سند قرار دهند». (معاونت اسناد ملی، ۱۳۹۳، ص ۲۸-۲۹).

شاید بتوان تاریخ اقدام عملی در خصوص لزوم تعیین سطح دسترسی اسناد آرشیوی سازمان اسناد ملی، را به دهه هفتاد و نوسازی روش‌های کاری بازگرداند. به‌ویژه در سال ۱۳۷۶، با توجه به برخی مباحث مطرح شده در اداره طبقه‌بندی و نمایه‌سازی اسناد سابق (اداره کل تنظیم و پردازش اسناد کنونی)، تدوین معیارهایی برای تکمیل عنصر توصیفی درج شده در کاربرگه توصیف اسناد تحت عنوان «دستیابی: آری یا خیر»، - که تا آن زمان بلا تکلیف مانده بود- لازم و ضروری به نظر رسید.

قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات

یک دهه بعد سند مهمی تصویب شد که روند دسترسی به اسناد را تسهیل می‌کرد. این سند مهم، قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات است که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۶ بهمن ۱۳۸۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و در تاریخ ۱۳۸۸/۵/۳۱ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام با الحاق یک تبصره ذیل ماده (۱۰)، موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد و طی نامه شماره ۳۲/۵۶۳۴۸ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۴ مجلس شورای اسلامی به دولت ابلاغ شد.

ریاست جمهور وقت این قانون را طی نامه شماره ۲۱۷۱۱۹ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۱ به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای اجراء ابلاغ کرد. از منظر این بررسی، فصول سوم و چهارم این قانون قابل توجه است. فصل سوم به «ترویج شفافیت» اختصاص دارد و شامل دو بند به شرح زیر است:

«بند اول - تکلیف به انتشار

ماده ۱۰- هر یک از مؤسسات عمومی باید جز در مواردی که اطلاعات دارای طبقه‌بندی می‌باشد، در راستای نفع عمومی و حقوق شهروندی دست کم به طور سالانه اطلاعات عمومی شامل عملکرد و ترازنامه (بیان) خود را با استفاده از امکانات رایانه‌ای و حتی الامکان در یک کتاب راهنما که از جمله می‌تواند شامل موارد زیر باشد منتشر سازد و در صورت درخواست شهروند با اخذ هزینه تحویل دهد:

الف- اهداف، وظایف، سیاست‌ها و خطی‌مشی‌ها و ساختار.

ب- روش‌ها و مراحل اتمام خدماتی که مستقیماً به اعضاء جامعه ارائه می‌دهد.
ج- ساز و کارهای شکایت شهروندان از تصمیمات یا اقدامات آن مؤسسه.
د- انواع و اشکال اطلاعاتی که در آن مؤسسه نگهداری می‌شود و آیین دسترسی به آنها.
ه- اختیارات و وظایف مأموران ارشد خود.
و- تمام ساز و کارها یا آیین‌هایی که به وسیله آنها اشخاص حقیقی و حقوقی و سازمان‌های غیردولتی می‌تواند در اجراء اختیارات آن واحد مشارکت داشته یا به نحو دیگری مؤثر واقع شوند.
تبصره- حکم این ماده در مورد دستگاه‌هایی که زیر نظر مستقیم مقام معظم رهبری است، منوط به عدم مخالفت معظم له می‌باشد.

ماده ۱۱- مصوبه و تصمیمی که موجد حق یا تکلیف عمومی است قابل طبقه‌بندی به عنوان اسرار دولتی نمی‌باشد و انتشار آنها الزامی خواهد بود.

بند دوم - گزارش واحد اطلاع‌رسانی به کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات

ماده ۱۲- مؤسسات عمومی موظفند از طریق واحد اطلاع‌رسانی سالانه گزارشی درباره فعالیت‌های آن مؤسسه در اجراء این قانون به کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات ارائه دهند».

در فصل چهارم «استثنائات دسترسی به اطلاعات» در چهار بند به شرح زیر بیان شده است:

«بند اول - اسرار دولتی»

ماده ۱۳- در صورتی که درخواست متقاضی به اسناد و اطلاعات طبقه‌بندی شده (اسرار دولتی) مربوط باشد مؤسسات عمومی باید از در اختیار قرار دادن آنها امتناع کنند. دسترسی به اطلاعات طبقه‌بندی شده تابع قوانین و مقررات خاص خود خواهد بود.

بند دوم - حمایت از حریم خصوصی:

ماده ۱۴- چنانچه اطلاعات درخواست شده مربوط به حریم خصوصی اشخاص باشد و یا در زمره اطلاعاتی باشد که با نقض احکام مربوط به حریم خصوصی تحصیل شده است، درخواست دسترسی باید رد شود.

ماده ۱۵- مؤسسات مشمول این قانون در صورتی که پذیرش درخواست متقاضی متضمن افشای غیرقانونی اطلاعات شخصی درباره یک شخص حقیقی ثالث باشد باید از در اختیار قرار دادن اطلاعات درخواست شده خودداری کنند، مگر آن‌که:

الف- شخص ثالث به نحو صریح و مکتوب به افشاء اطلاعات راجع به خود رضایت داده باشد.
ب- شخص متقاضی، ولی یا قیم یا وکیل شخص ثالث، در حدود اختیارات خود باشد.
ج- متقاضی یکی از مؤسسات عمومی باشد و اطلاعات درخواست شده در چهارچوب قانون

مستقیماً به وظایف آن به عنوان یک مؤسسه عمومی مرتبط باشد.

بند سوم - حمایت از سلامتی و اطلاعات تجاری:

ماده ۱۶- در صورتی که برای مؤسسات مشمول این قانون با مستندات قانونی محرز باشد که در اختیار قرار دادن اطلاعات درخواست شده، جان یا سلامت افراد را به مخاطره می‌اندازد یا متضمن ورود خسارت مالی یا تجاری برای آنها باشد، باید از در اختیار قرار دادن اطلاعات امتناع کنند.

بند چهارم - سایر موارد:

ماده ۱۷- مؤسسات مشمول این قانون مکلفند در مواردی که ارائه اطلاعات درخواست شده به امور زیر لطمه وارد می‌نماید از دادن آنها خودداری کنند.

الف- امنیت و آسایش عمومی.

ب- پیشگیری از جرائم یا کشف آنها، بازداشت یا تعقیب مجرمان.

ج- ممیزی مالیات یا عوارض قانونی یا وصول آنها.

د- اعمال نظارت بر مهاجرت به کشور.

تبصره ۱- موضوع مواد (۱۳) الی (۱۷) شامل اطلاعات راجع به وجود یا یروز خطرات زیست‌محیطی و تهدید سلامت عمومی نمی‌گردد.

تبصره ۲- موضوع مواد (۱۵) و (۱۶) شامل اطلاعاتی که موجب هتک عرض و حیثیت افراد یا مغایر عفت عمومی و یا اشاعه فحشاء می‌شود، نمی‌گردد.

بر اساس ماده ۱۸ همین قانون مقرر گردید «به منظور حمایت از آزادی اطلاعات و دسترسی همگانی به اطلاعات موجود در مؤسسات عمومی و مؤسسات خصوصی که خدمات عمومی ارائه می‌دهند، تدوین برنامه‌های اجرائی لازم در عرصه اطلاع‌رسانی، نظارت کلی بر حسن اجراء، رفع اختلاف در چگونگی ارائه اطلاعات موضوع این قانون از طریق ایجاد وحدت رویه، فرهنگ‌سازی، ارشاد و ارائه نظرات مشورتی، کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» تشکیل شود.

اعضای کمیسیون عبارتند از وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی (رئیس کمیسیون)، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات یا معاون ذی‌ربط، وزیر اطلاعات یا معاون ذی‌ربط، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح یا معاون ذی‌ربط، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور یا معاون ذی‌ربط، رئیس دیوان عدالت اداری، رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی و دبیر شورای عالی فناوری اطلاعات کشور.

در طی این دوران کماکان اقداماتی در آرشیوملی ایران برای تسهیل دسترسی به اسناد وفق قوانین و مقررات در دست انجام بود که به دنبال آن، معیارهایی در زمینه دسترسی به

اسناد تهیه شد که جامه عمل به خود نپوشاند. در اردیبهشت سال ۱۳۸۸، بنابر تأکید ریاست محترم وقت سازمان و دستور معاون محترم وقت اسناد ملی، کارگروهی برای اصلاح دسترسی آئیننامه نحوه دسترسی به اسناد آرشیوی سازمان اسناد ملی ایران مصوب تیر ماه ۱۳۶۲ آغاز به کار کرد. نتیجه جلسات این کارگروه تصویب آئیننامه شرایط و نحوه دسترسی به اسناد آرشیوی سازمان اسناد و کتابخانه جمهوری اسلامی ایران، در جلسه ۲۵۱ شورای اسناد ملی در تاریخ ۱۳۸۹/۴/۲۶ بود که «در اجرای بند (ج) ماده پنجم و تبصره ذیل ماده ششم قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران و نیز مفاد بند (۸) مصوبه شماره ۱۹۰/۱/۱۰۳۳۸۲ مورخ ۸۱/۶/۹ شورای عالی اداری به منظور تعیین نحوه دسترسی به اسناد موجود در آرشیو سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران» به شرح زیر تنظیم شده است:

ماده ۱- اسناد مذکور در تبصره ذیل ماده اول قانون تأسیس سازمان اسناد ملی ایران مصوب ۴۹/۲/۱۷ از جمله اسنادی که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی به آرشیو ملی اهداء، فروخته و یا به هر نحو واگذار می‌شود؛ و اطلاعاتی که از طریق مصاحبه با اشخاص به عنوان منبع تاریخ شفاهی در اختیار و تملک آرشیو ملی قرار می‌گیرد اعم از رقمی یا غیر رقمی پس از ساماندهی، ضد عفونی و تنظیم و توصیف، برابر مقررات این آیین‌نامه قابل دسترسی خواهد بود. مگر:

- الف- اسنادی که افشای آنها از نظر موازین شرع مقدس اسلام ممنوع است.
  - ب- اسنادی که افشای آنها مغایر با مصالح و امنیت عمومی کشور و منافع ملی باشد.
  - ج- اسناد طبقه اول و دوم مذکور در ماده اول آیین‌نامه طرز نگهداری اسناد سری و محرمانه دولتی، مصوب ۵۴/۱۰/۱ هیأت وزیران مادام که طبقه‌بندی آنها محفوظ مانده باشد.
  - د- اسنادی که افشای آنها، موجب مخدوش شدن حریم خصوصی و تضییع حقوق فردی و اجتماعی اشخاص گردد.
  - ه- اسنادی که حسب درخواست کتبی بالاترین مقام موسسه انتقال‌دهنده، دسترسی بدانها، با ذکر دلایل قانع‌کننده، برای مدت زمانی خاص محدودیت داشته باشد.
- تبصره ۱- تشخیص مصادیق و تعیین تاریخ انقضای دوره محدودیت دسترسی به اسناد موضوع بندهای (الف) (ب) (د) و (ه) ماده ۱، برعهده شورای اسناد ملی است.
- تبصره ۲- مدت محدودیت دسترسی به اسناد مذکور در این ماده، در هر صورت بیش از ۸۰ سال از تاریخ ایجاد آنها نخواهد بود، مگر اسنادی که افشای آنها به نحوی مغایر با موازین شرع مقدس اسلام باشد.
- تبصره ۳- دسترسی به اطلاعات اسناد موضوع بند (ب) قبل از انقضای مدت مقرر، منحصراً حسب تقاضای بالاترین مقام موسسه انتقال‌دهنده، در راستای انجام وظایف اداری و

یا درخواست مراجع ذیصلاح قانونی بلامانع است.

تبصره ۴- دسترسی به اسناد موضوع بند "د"، قبل از رسیدن به سقف زمانی یاد شده در تبصره ۲ (۸۰ سال) منوط به اخذ مجوز از خود فرد یا ورثات قانونی وی است.
ماده ۲- خروج نسخه اصلی اسناد از آرشیو ملی، ممنوع است؛ مگر در موارد خاص و به صورت موقت به پیشنهاد رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران و تصویب شورای اسناد ملی.

ماده ۳- دسترسی به نسخه اصلی اسناد ملی که بهره‌برداری از آن ممکن است موجب ورود خسارت به اصل سند گردد در تالار پژوهش آرشیو ملی و براساس مقررات داخلی این تالار خواهد بود.

ماده ۴- دسترسی به نسخه اصلی و یا ثانوی اسنادی که به صورت "امانی" در اختیار آرشیو ملی قرار می‌گیرد در صورت توافق بین امانت‌گذار و آرشیو ملی، بلامانع است.
ماده ۵- هر گونه بهره‌برداری از اطلاعات مستخرج از مصاحبه‌های موجود در بخش آرشیو شفاهی، در قالب هر نوع رسانه (اعم از کاغذی، دیداری، شنیداری و رقمی) منوط به رعایت ضوابط مقرر در این آئین‌نامه و نیز شرایط مورد توافق بین آرشیو ملی و مصاحبه‌شونده خواهد بود.
ماده ۶- دسترسی به اطلاعات اسناد ملی، برای اتباع بیگانه، با معرفی مقامات ذی‌ربط و تأیید رئیس آرشیو ملی، انجام می‌گیرد.

آیین‌نامه فوق، مشتمل بر ۶ ماده و چهار تبصره در دویست و پنجاه و یکمین جلسه شورای اسناد ملی، در تاریخ ۱۳۸۹/۴/۲۶ به تصویب رسیده است.

شایان گفتن است که آئین‌نامه نحوه دسترسی به اسناد ملی، مجدداً در دویست و هفتادمین جلسه شورای اسناد ملی تشکیل شده در تاریخ ۹۱/۴/۳ مورد تجدید نظر قرار گرفت و در شش ماده و چهار تبصره و با مختصر تغییری به تصویب رسید. (نگاه کنید به: معاونت اسناد ملی، ۱۳۹۳، صص ۳۹-۴۰).

اقدام بعدی در زمینه دسترسی به اطلاعات، تصویب و ابلاغ «آیین‌نامه اجرایی قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» بود. تبصره ماده ۹ این آئین‌نامه تأکید می‌کند که «مؤسسات مشمول قانون، حق انتشار یا ارایه اطلاعات مربوط به حریم خصوصی و سایر موارد منع شده در قانون را ندارند مگر در مواردی که قوانین و مقررات، انتشار یا ارایه آنها را الزامی اعلام کرده باشد».

در پایان ذکر این نکته مهم است که برخی از اسناد به جهت موقعیت زمانی و شرایط خاص، دارای محدودیت می‌شوند لذا ضروری است پس از گذشت مدتی، دوباره این اسناد مورد بازنگری قرار گرفته و محدودیت دسترسی به آن مجدداً بررسی گردد تا هیچ سندی بدون علت

محبوس نشود. لازمه کار نیز وجود افرادی است که موظف به این وظیفه باشند. از این منظر است که شورای جهانی آرشیو در دستورالعمل‌های فنی خود پیشنهاد می‌کند:

الف) خطمشی دسترسی را تدوین کنید.

ب) هنگام انتقال، درباره محدودیت‌های دسترسی توافق کنید.

پ) بر دسترسی فیزیکی به اسناد محدود شده نظارت داشته باشید.

ت) جهت انجام امور آرشیوی بر روی اسناد محدود شده برای کارمندان اجازه دسترسی صادر کنید.

ث) اسناد محدود شده را توصیف کنید.

ج) به درخواست‌ها برای دسترسی به اسناد محدود شده، پاسخ دهید.

چ. درباره دسترسی تصمیم‌گیری کنید.

ح. محدودیت‌های دسترسی را اعمال کنید.

خ. محدودیت‌های دسترسی را مورد بازبینی قرار دهید.

د. منابع محدود شده قبلی را منتشر کنید. (شورای جهانی آرشیو، ۱۳۹۴، صص ۱۶-۲۷).

منابع

- آیین‌نامه اجرایی قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات.
- شورای جهانی آرشیو (۱۳۹۴). اصول دسترسی به آرشیو، ترجمه زهرا ضرغامی، آرشیو ملی، شماره دوم، تابستان، صص ۷-۳۷.
- عزیزی، غلامرضا، (۱۳۸۶). دسترسی به منابع موجود در آرشیوها و کتابخانه‌ها، گنجینه اسناد، پیاپی ۶۷.
- عزیزی، غلامرضا، (۱۳۹۰). ملاحظاتی در دسترسی به اسناد (با نگاهی به اسناد دفاع مقدس)، اسناد افتخار: مجموعه مقالات پنجمین همایش پژوهش در اسناد دفاع مقدس، تهران: ۱۳۹۰.
- قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات، مصوب جلسه علنی ۶ بهمن ۱۳۸۷ مجلس شورای اسلامی.
- معاونت اسناد ملی (۱۳۹۳). مجموعه قوانین و مقررات و شیوه‌نامه‌های آرشیوی: قوانین و مقررات اسناد ملی ایران، جلد اول، ویراست دوم، تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.

